

ผู้บุก : มิติทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ

นักศึกษากลุ่ม RTP คณะเศรษฐศาสตร์¹
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เมื่อวันศุกร์ที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 ณ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ กลุ่มคณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในนาม Social Science Forum ร่วมจัดงานเสวนาเรียนรู้ บทเรียน ตลอดจนร่วมกันเสนอแนวทางการแก้ปัญหา “ผู้บุก : มิติทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ”

งานสัมมนาครั้งนี้ ได้รับได้รับเกียรติจาก คุณสมบุญ สีคำดอกแด ประธานสถาเครือข่ายกลุ่มผู้ป่วยจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีไสวะรณ จงวีไลเกشم คณาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนล สุธรรมกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิดา กมลเวช คณะรัฐศาสตร์ ร่วมเสวนานำเสนอหัวข้อมูลของผู้ได้รับผลกระทบ และมุ่งมองทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสื่อสารมวลชน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ วิเศษปรีชา คณะสังคมวิทยา และมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินรายการ

- ค่อนอน อนไปอึก คนป่วย ป่วยเพิ่ม: มุ่งมองของผู้ได้รับผลกระทบ

- เรื่องผู้บุก PM 2.5 เป็นภาระเสี่ยงที่ทุกคนเข้าถึง แต่เข้าใจจริงไหม? : มุ่งมองจากนักการสารศาสตร์

ปัญหารายงานข่าวของสื่อในครั้งนี้สือไม่เป็นคนให้ข้อมูลและข้อมูลเข้าใจยาก ถ้ารู้สึกอยากรู้บุคลให้พร้อม และเข้าใจง่าย สื่อพร้อมที่จะหยิบไปเผยแพร่ต่อ แต่รู้สึกไม่ได้เข้ามาอ่านก็จดเนี่ย ผู้บุก PM2.5 จึงถูกนำเสนอออกมาก เป็นเพียงแค่ข่าวดราม่า

พค.ดร.วีไสวะรณ จงวีไลเกشم

งานเสวนาวิชาการหัวข้อ²
“ผู้บุก : มิติทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ”
8 กุมภาพันธ์ 2562
ห้อง ร.103 คณะรัฐศาสตร์ ท่าพระจันทร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

ที่มา : ศูนย์วิจัยดิเรก ชัยนาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“

บุญหายผู้บุกที่เกิดขึ้นเมื่อผลกระทบต่อคนจนมาก เพราะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น ผ้าปูดวบูก ค่ายา... เป็นความวิกฤตของคนจน จนอยู่แล้วอย่างจนมาก ๆ อุบกพาฟไม่ดีอยู่แล้วอย่างอุบกพาฟไม่ดีลงไปอีก มองไม่เห็นอนาคตของคนจนเลย ถ้าเป็นอยู่อย่างนี้

”

คุณสมบุญ สีคำดอกแด

งานเสวนาวิชาการหัวข้อ²
“ผู้บุก : มิติทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ”
8 กุมภาพันธ์ 2562
ห้อง ร.103 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

ที่มา : ศูนย์วิจัยดิเรก ชัยนาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คุณสมบุญ สีคำดอกแด ประธานสถาเครือข่ายกลุ่มผู้ป่วยจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทยรู้สึกถึงอาการผิดปกติจากการสูดดมฝุ่นละอองในพื้นที่อุตสาหกรรม รวมถึงจากการพูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องทำงานในช่วงที่มีปัญหาฝุ่น กับประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน หากโคนสั่งให้หยุดงาน ยิ่งทำให้ขาดแคลนรายได้ เป็นการตอกย้ำเรื่องค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้น เช่น ค่ายา หากเป็นภูมิแพ้อยู่แล้ว และส่วนใหญ่คือการซื้อหน้ากากกันฝุ่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีไสวะรณ จงวีไลเกشم คณาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้นำเสนอประเด็นว่า ช่องทางที่คนส่วนใหญ่ในสังคมได้รับข่าวสารเกี่ยวกับผู้บุก PM 2.5 ไม่อาจจะเป็นโทรศัพท์ หรือสื่อออนไลน์ มักจะนำเสนอบางข้อความในรูปแบบ dramà อย่างเช่น การนำเสนอภาพฟุ่นหบบันตึกสูงพร้อมกับตัวเลขค่าฝุ่นละเอียดในแต่ละวัน หรือแม้กระทั่งการถกเถียงเรื่องของหน้ากากกันฝุ่น แต่ไม่นำเสนอความรู้และข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน สาเหตุที่ทำให้การสื่อสารออกมาในขณะนี้ เป็นเพราะนักข่าวสิ่งแวดล้อมมีจำนวนน้อย รวมถึงข่าว DRM นี่ คนที่ไม่ได้ให้ความสนใจ ขายได้ เห็นภาพเชิงประจักษ์ จับต้องได้ และที่สำคัญที่สุดคือการจัดการของภาครัฐไม่จริงจัง ไม่แผลงให้ข้อมูลเท่าที่ควรไม่ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อจัดทำข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ และเผยแพร่ให้เข้าใจได้ง่าย เช่น สาเหตุการเกิดฝุ่นพิษ ลักษณะของปัญหาที่แท้จริง สิ่งที่จะต้องออกมารับทำให้เห็นว่าคนเข้าถึงแต่ไม่ได้เข้าใจปัญหานี้จริง ๆ คือ ร้านค้าขายหน้ากากกันฝุ่นซึ่งเช้าไปตามกระแสข่าวผู้บุกไป ทั้งที่จริงแล้วปัญหายังคงอยู่

- เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์สามารถผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบต่อผลกระทบสาธารณะ: มุ่งมองด้านเศรษฐศาสตร์

- ระบบราชการหรือรัฐบาลไทย ทำงานไม่เป็น ถ้าไม่มีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติให้ทำ: มุ่งมองเชิงสถาบัน

ความเห็นของล่าเชิงฟื้นก์

เป็นสิ่งที่ต้องพูดถึงในมาตรการแก้ปัญหาของรัฐ คงมีคนจำนวนมากหนึ่ง群เส้นทางน้ำหน้าคุณกรุงเทพอยู่เบื้องต้น คุณภาคเหนือ ใต้ และอีสาน เค้าอาจอนุญาตวันมา ก่อน แต่ไม่เห็นมีใคร take action ความตื้นตัวนี้แปรผันตามจังหวัดจนรู้ว่างหวัดรายหรือเปล่า?

พ.ศ.๒๕๖๗ นิรมาล สุธรรมกิจ

งานนำเสนอวิชาการหัวข้อ "ผู้นำ มีอิทธิพล ภาระเมือง เศรษฐกิจ" ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ห้อง R.103 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

ที่มา : ศูนย์วิจัยดิเรก ชัยนาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.นิรมาล สุธรรมกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เห็นว่าปัญหาฝุ่น PM 2.5 เกิดจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกภาค ส่วน ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยคุณร้ายนั้น การประกอบกิจกรรมขนาดเล็ก ไปจนถึง โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งไม่มีใครตั้งใจจะให้เกิดผลเสียต่อสาธารณะ จึง เกิดคำถามว่าในเมื่อมันเกิดขึ้นแล้ว ควรจะเข้ามายัดการเรื่องนี้

บทบาทของรัฐบาลจึงเข้ามามีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหา โดยควรมีตัวชี้วัด ที่บ่งบอกระดับความรุนแรงของสถานการณ์ เช่น Socioeconomic Adjustment วิเคราะห์ผลกระทบรอบด้าน เพื่อรู้ระดับความรุนแรง แล้วออกแบบมาตรการแก้ไขให้ เหมาะสม

ความเหมาะสมตั้งกล่าวังต้องคำนึงถึงความเหลื่อมล้ำทั้งในทางสังคม และในเชิงพื้นที่ กล่าวคือ กลุ่มคนรวยและคนจนมีส่วนก่อให้เกิดฝุ่นพิษจาก กิจกรรมที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่กลับมีความรับผิดชอบในการกระทำแตกต่าง กัน โดยที่คนจนได้รับผลกระทบมากกว่า เช่น แรงงานก่อสร้าง และคนโดยสาร รถเมล์ ซึ่งถือเป็นกลุ่มประชาบางที่ช่วยเหลือตัวเองได้ไม่มาก ควรได้รับความช่วยเหลือก่อน

สำหรับความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ กรุงเทพฯ ได้รับความสนใจในการใช้ มาตรการแก้ปัญหามากกว่าจังหวัดอื่น ทั้ง ๆ ที่เกิดปัญหาฝุ่นทิ้งด้วยช้า อีกทั้ง กรุงเทพฯ เป็นสาเหตุสร้างมลภาวะให้จังหวัดอื่น ในกรณีการใช้ไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้า สถานทิชนแม่เมะ จังหวัดลำปาง นครรุ่งเทพฯ บริโภคไฟฟ้า แต่ผลกระทบของการผลิตที่ตกอยู่กับคนต่างจังหวัด กลับถูกละเลย ในเมื่อเป็นเมืองรายได้น้อย

ในภาวะวิกฤตดุจเดิม การจัดการภัยพิบัติจะมุ่งตอบสนอง กลุ่มคนประจำบ้านก่อว่าด้วยปกติ ส่วนมาตรการจะเป็น ลักษณะกึ่งช่วยเหลือ ให้เครื่องมือ ให้ข้อมูล มีข้อมูลเพิ่มเติม เช่น แบบฟอร์ม แบบฟื้นฟู ฯลฯ ให้กับบ้านของข้อมูลก่อจักร นำไปใช้มาตรการตัวแปรตัวบัน

พ.ศ.๒๕๖๗ กนลเวชช

งานนำเสนอวิชาการหัวข้อ "ผู้นำ มีอิทธิพล ภาระเมือง เศรษฐกิจ" ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ห้อง R.103 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

ที่มา : ศูนย์วิจัยดิเรก ชัยนาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีดา กนลเวชช คณะบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้อธิบายว่า ปัญหาฝุ่นไม่เคยถูกกำหนดให้อยู่ใน พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่าเป็นอันตราย นั่นคือการสะสู ของฝุ่นจนกลายเป็นมลภาวะยังไม่ถูกระบุในกฎหมายอย่างชัดเจน จึงไม่ได้รับการ จัดการที่จริงจังมากนักจากรัฐบาล

การร่วมด้วยช่วยกันของปัจเจกบุคคล สามารถช่วยสังคมได้ แต่ต้องอาศัย การจัดการบูรณาการจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การวางแผนแก้ปัญหาได้นั้นต้องดู ข้อมูลทั้งปัจจุบัน และย้อนไปในอดีต ไม่ใช่แค่ดู ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง จึงจะเป็นการ แก้ปัญหาที่ดีจากต้นเหตุ เช่น วางแผนสร้างระบบคมนาคม รถไฟฟ้า ถนน และ ขนส่งสาธารณะอื่น ๆ พร้อมกันทั้งหมด อาจต้องยอมรับเวลาในการทำการให้ นานขึ้น เพื่อสลับสร้าง ลดปริมาณฝุ่นที่เกิดจากการก่อสร้าง

การทำงานของผู้อุปนิสัยหรือผู้ออกกฎหมาย ต้องรับฟังข้อมูล เอกสารทางที่เป็นประโยชน์จากหลายฝ่ายเพื่อให้แก้ปัญหาอย่างเหมาะสมในแต่ละ พื้นที่ แต่ละกลุ่มคน อีกทั้งมาตรการแก้ปัญหายังต้องทำความคุ้นหับที่ต้นเหตุเพื่อ ไม่ให้เกิดขึ้นอีกในระยะยาว โดยต้องมีการปรับ Perception การทำข้อมูลความ เสี่ยงทางแผนกลยุทธ์ที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วม และแก้สถานการณ์เฉพาะหน้า เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในปัจจุบัน แต่ละกลุ่มควรได้รับความช่วยเหลือภาครัฐ ที่มีรูปแบบที่แตกต่างกัน อาทิ กลุ่มที่实体经济 ซึ่งไม่มีความสามารถในการ แก้ปัญหาระยะสั้น ควรได้รับการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ

ท่านผู้อ่านที่สนใจวิจัยทัศนบินทึก การเสนอรายชื่อนักบัณฑิตตามได้ที่ <https://goo.gl/3uUbEM> หรืออ่าน QR code

